

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szépáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Elfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.

Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETMÉNYEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron közli.

Hivatalos hirdetések 5 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 21. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

A napirend előtt *Hock János* reflektált Bredicseánu Koriolán tegnapi interpellációjának súlyos vádjaira, amelyekkel a németbogsáni választást illette. Az összes vádak valótlanok. A nemzetiségiek az egész külföldet elárasztották ezekkel a valótlan vádakkal, csak azért, hogy hangulatot csináljanak a magyar nemzet ellen. E bajokon segíteni kell. El kell törölni a nemzetiségi törvényt, amely egyik főalapja a nemzetiségi agitációnak.

Ezután *Apponyi Albert* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter nagy figyelem közben benyújtotta az állami és felekezeti tanítók fizetéséről szóló két törvényjavaslatot. Az egyik javaslat az állami népiskolák tanítóinak illetményeit szabályozza és az állami népiskolák helyi felügyeletéről szól. A másik javaslat a nem állami népiskolák jogviszonyairól s a községi és telekezeti tanítók járandóságairól szól.

Ez után *Apponyi Albert* gróf folytatva a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Letárgyalták az összes szakaszokat és elfogadták a törvényjavaslatot részleteiben is, mire az ülés *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter elnökletével véget ért.

Az autonom magyar vám-tarifa.

Budapest, február 21. A képviselőház közgazdasági bizottsága ma este *Batthyány Tivadar* gróf elnöklété alatt ülést tartott, amelyen megkezdte az autonom magyar vámtarifa tárgyalását. Nagy figyelemmel kísérve felszólalt *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter és kijelentette, hogy a vámtarifa parlamenti elintézése szükséges. A magyar kormány a kiegyezési tárgyalásokat február 28-án veszi föl. A tárgyalásokat csupán a miniszterek és nem, mint eddig, szakreferensek fogják vezetni. A kormány azt óhajtja, hogy húsvétig létrejöjjön a meg egyezés, vagy pedig annak lehetetlensége konstatáltassék.

Günther Antal mandátuma.

Igló, február 21. A városháza dísztermében ma nyújtották át nagy ünnepek közt *Günther Antal* igazságügyi miniszternek a képviselői mandátumot. *Günther Antal* kijelentette, hogy büszkeséggel tölti el az, hogy választói immár harmadikban tisztelik meg a mandátum-

mal és folytatni fogja azoknak az elveknél a hirdetését, amelyekkel sikerült bizalmukat kiérdemelnie.

Botrány a horvát tartománygyűlésen.

Zágráb, febr. 21. A botrányok, melyeket a horvát tartománygyűlés tegnapi ülésén *Supilo Ferencz* magyarbarát beszéde alatt a Starcevic-párt idézett elő, a mai ülésen megismétlődtek. *Horvát dr. Starcevic*-párti képviselő szólalt fel, hogy *Supilo* tegnapi beszédére válaszoljon. Beszéde alatt a Starcevic-pártiak egyre sértegették a koalíciós képviselőket és ilyen szavakat kiabáltak egyes képviselők felé:

— *Gazember! Marha! Hitvány! Pimasz!*

A Starcevic-párt brutális viselkedése óriási vihart támasztott.

Horvát dr. Supilo Ferencz ama tegnapi nyilatkozatára czélozva, hogy ha be tudják róla bizonyítani, hogy hazudott, akkor lemond mandátumáról, — kijelentette, hogy nem ragaszkodik ahhoz, hogy *Supilo* lemondjon a mandátumáról, de azt hiszi, ha van benne becsületérzés, hát nem léphet többé e terembe. *Horvát* mai beszédében különben azzal a váddal szemben igyekezett megvédeni a Starcevic-pártot, hogy a párt 1903-ban a *Khuen-Hédervary* eltávolításáért folyt küzdelemben kétszínű szerepet játszott.

Hajózási tanszék a bécsi műegyetemen.

Bécs, febr. 21. A „Neues Wiener Tagblatt” jelentése szerint a bécsi műegyetemen már legközelebb egy hajózási mérnöki tanszéket fognak felállítani.

Nagy hajókatasztrófa.

Amszterdam, február 21. A Londonból jövő „Berlin” hollandi gőzös a hollandi partok közelében zátonyra jutott és elsüllyedt. Száznegyvenegy ember a vízbe fullt.

VÁROSI ÜGYEK.

* A városi képviselőtestület ülése.

A városi képviselőtestület holnap, pénteken este 6 órakor ülést tart a következő napirenddel:

Nyilvános ülés: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, indítványok és felszólalások. A kormányzó leirata a városi takarékpénztár munkaházainak adómentessége dolgában.

Zárt ülés: A megüresedett tanácsnoki és irodatiszti állás betöltése választás útján, a jelölt bizottság hármas jelölése alapján. A

jogügyi bizottság jelentése a villamos vasut nyomtatványai miatt beérkezett felszólamlás tárgyában. A tanítók 5 százalékos pótlékának kiutalványozása. Egyéb kisebb ügyek.

* A városi állandó bizottság ülése.

A városi állandó bizottság szombaton délután 5 órakor ülést tart a következő napirenddel:

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, felszólalások és indítványok. Az államvasutak átírata a kikötőben állomásozó rendőrök szaporítása és a vasuti állomáshoz éjjeli szolgálatra kirendelő rendőrök dolgában. A városi hivatalnokok nyugdíjszabályzatának módosítása.

KÜLÖNFÉLE.

— Munich Ferencz kiténtetése.

Nákó Sándor gróf kormányzó ma délelőtt adta át a városházán *Munich Ferencz* főállatorvosnak, a fiumei közbiztonsági igazgatójának a király által adományozott koronás arany érdemkeresztet. A kormányzó *Wickenburg István* gróf miniszteri tanácsostól és *Vio Ferencz* dr. polgármestertől kísérvé lépett a városháza kistermébe, ahol már össze volt gyűlve a városi tisztviselői kar. *Nákó Sándor* gróf szép szavak kíséretében tüzte *Munich Ferencz* mellére a kiténtetést, beszédében hangoztatva a haza javáért való közös munkálkodást s a szilárd és állandó egyetértés szükségét, amelyen könnyű felépíteni a mi szép városunk fejlődésének és polgárai jólétének az épületét. *Munich Ferencz* meghatottan mondott köszönetet. Ezután a polgármester bemutatatta a kormányzónak a városi tisztviselőket.

— *A fiumei olasz konzul.* A király a közös külügyek miniszterének előterjesztése alapján *Conte Carlo Caccia Dominioni di Sillavengo*, Fiuméba kinevezett olasz királyi konzul megbízóleveléhez az exequatort megadta.

— Emlékünnep Carducci tiszteletére.

A Társadalomtudományi Kör ma este emlékünnepet rendezett a Fenice-szinkörben a napokban elhunyt nagy olasz költő, *Carducci* tiszteletére. A szinkört nagy és diszes közönség töltötte meg. Az emlékbeszédet *Romualdi Romualdo* római tanár mondotta. Igen szép és nagyhatású beszédében, amely lelkes tetszést aratott, nekünk magyaroknak különösen jól esett az, hogy a legnagyobb melegséggel és szeretettel szólott a magyar nemzetről és arról a barátságról, amelyet nemzetünk az olaszok iránt mindig tanusított. Rámutatott egyebek közt arra is, hogy az olasz szabadság kivívásakor *Garibaldi* alatt igen sok magyar is hullatta vérért az olasz nemzet javáért. Jól esik nekünk magyaroknak az ilyen beszéd, amely minden elfogultságtól menten, tisztán az igazságnak hódol. Tanulhatnak belőle azok, akik az igazság háta mögött homályos utakon szeretnek settenkedni.

— **Operaelőadások a városi színházban.** Mint már jelentettük, *Sforza Rafael* színházi vállalkozó 22 estére terjedő operaelőadásokat fog rendezni a városi színházban. Az előadásokat e hó 23-án *Puccini* „Pillangó kisasszony” című operájával nyitják meg. *Sforza* kénytelen volt két művész helyett, akiket csak nagy áldozatok árán tudott színházunk részére megnyerni, az utolsó pillanatban két másikat szerződtetni. *Ikeo* Kamilla primadonnáról és *Giorgi* József tenoristáról van szó. A primadonnának már 16-án itt kellett volna lennie a próbák megkezdése végett, de jobbnak látta Milánóban fellépni és Fiuménak fittyet hány. *Giorgi* ur pedig meghült és katarriusa miatt nem tud énekelni. *Sforza* a szerződésszegő primadonna helyett *Olga del Signore* énekesnőt szerződtette, aki a múlt évben *Puccini* „Pillangó kisasszony” című operájában nagy sikereket aratott, *Giorgi* helyett pedig *Andreini* Remo tenoristát, aki bizonyára itt is meg fogja nyerni a közönség tetszését. — A bérletek ára 22 előadásra a következő: Belépődíj 32 korona. Zártszék első 3 sor a belépődíjat beleértve 80 korona, zártszék a többi sorokban, a belépődíjat beleértve 60 korona, földszinti páholy belépődíj nélkül 220 korona, félemeleti és első emeleti páholy belépődíj nélkül 280 korona, másodemeleti páholy belépődíj nélkül 140 korona. Zártszékeket 11 előadásra is lehet bérelni: 3 első sor a belépődíjat beleértve 45 korona, a többi sor a belépődíjat beleértve 35 korona.

— **Utczai verekedés a „Vig özvegy” miatt.** *Zágrábból* jelentik: Tegnap este volt az itteni színházban *Lehár* Ferenc „A vig özvegy” című operettjének első előadása, amely utczai verekedéssel végződött. Az előadás után ugyanis egy szerb csapat, benne több diák, lehurrogatta *Lehárt*, az operett szerzőjét, mert nem tetszett nekik a darab szerb-ellenes iránya. A szerbek fütyöltek, abczugoltak, mire egy nagy Starcevic-párti tömeg üldözőbe vette a szerbeket és beszorította őket a Frangepán-utczába, ahol verekedés támadt. Többen, így egy gyógyszerész, súlyosan megsebesültek. A rendőrség nem birt a verekedőkkel, akik csak akkor oszlottak szét, amikor lovasrendőrök rugtattak közéjük.

— **Az otocsácsi erdőhivatal át-helyezése Szusákra.** A földmívelésügyi miniszter az otocsácsi erdőhivatalt Szusákra helyezteti át. Otocsácon a jövőben egy erdő-kirendeltség marad.

— **Közgyűlés.** A Fiumei Előleg- és Kölcsön-Szövetkezet vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a következő napirenddel: Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése. A mérleg bemutatása. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése. Szavazatszedő bizottság kiküldése. Tíz igazgatósági tag és négy ellenőr megválasztása.

— **Megmentett gőzös.** Az „Arciduca Stefano” nevű osztrák gőzös, amely Gallipoli mellett hajótörést szenvedett, öt nap óta felszínen van már. A szakértők, akik a hajót megvizsgálták, megállapították, hogy a gépezetben nem esett kár és a hajó továbbra is alkalmas tengerhajózásra. A mentőtársaság 12,000 fontot, vagyis 264,000 koronát kér a gőzös megmentéséért.

— **Veszedelemes osztrigák.** Franciaország déli kikötőhelyein jelenleg tömeges tifuszesetek lépnek föl, melyekről megállapították, hogy osztrigák élvezete folytán keletkeztek. Az osztriga, ha friss állapotban élvezzük, úgy ahogyan a tengerből fogják, nem árt. Ilyen módon azonban vajmi ritkán jutunk hozzá. Miután az osztriga nagy keresletű cikk, leginkább csatornaszerű tartályokban szokták elhelyezni, hogy élve maradjanak s ily állapotban tovább szállíthassák. S itt rejlik tulajdonképpen a veszély. Megtörténhetik ugyanis nagyon könnyen, hogy a csatornavíz, amelyben az osztrigákat tartják, valamelyes módon érintkezésbe jön az elvezető városi csatornák tartalmával. Ez utóbbi tele lévő szerves anyagokkal, bomlófélben levő alkatré-

szekkel vagy egyéb betegséget okozó csirák-kal, megfertőzi a csatornatartály vizét s ekkor a megfertőzött osztriga képes a ragályt átvenni az emberekre is. A mi közelünkben, különösen Velencében és Triesztben, igen gyakran fordulnak elő az idegen utasok között tifuszbetegségek, amelyek osztriga élvezete következtében keletkeztek. A tanulság pedig az, hogy az osztriga élvezetétől óvakodjunk. Ha már egyszer inyenczkedni akarunk, előbb győződjünk meg az osztriga eredetéről, s különösen arról, hogy frissen hozták-e azt, avagy egy ilyen őrző tartályból került-e az asztalra. Utóbbi esetben persze ne nyuljunk hozzá.

— **Hazai ipar** és pedig kitűnő a *késmárki lenvászon- és damaszt-druk*, de ezek csak akkor valódiak, ha a lapunkban is látható „valódi szépség” védjegyvel vannak ellátva.

TENGERÉSZET.

— **Kinevezések az Adriánál.** Az Adria m. kir. Tengerhajózási Részvénytársasággal fennálló és az 1901. évi VII. t.-cz.-be iktatott szerződés 34. §-a értelmében az említett részvénytársaság viteldíjai iránt netán felmerülő vitás kérdések eldöntésére illetékes választott bizottság elnökévé a m. kir. minisztertanács az 1907. év tartamára *Batthyány* Tivadar gróf orsz. képviselőt nevezte ki. E bizottság tagjaivá ugyancsak az 1907. év tartamára a kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Szűcs* Kálmán máv. igazgató, udvari tanácsost és *Hendel* Béla máv. főfelügyelő, udvari tanácsost nevezte ki. Az Adria m. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság pedig *Kilényi* Hugó és *Simon* Jakab bizottsági tagokat küldte ki.

— **Értekezlet a magyar tengerhajózásról.** A kereskedelmi muzeumban megtartott kiviteli értekezleteken igen gyakran hangzottak el panaszok a Fiuméből kiinduló hajójaratok csekély száma, a hajódíjtelek nagysága és általában a szállítási feltételek kedvezőtlen volta miatt, amelyek mind igen nagy akadályai a magyar kivitel terfoglalásának tengerentúli piacokon. Miután ezek a bajok már égető természetűek s kivitelünknek ujabban igen jelentékeny károkat okoztak, az érdekelt körök fölkérték a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságát, hívna egybe külön értekezletet, amely ezeket a bajokat ismertetné, s azok orvoslására módokat javasolna.

Tegnap tartották meg az értekezletet Búpestben a kereskedelmi muzeumban. A tárgy nagy fontosságánál fogva az érdekelt körök igen nagy számmal vettek részt az értekezleten. A tanácskozáson *Kovács* Gyula dr. a kereskedelmi muzeum igazgatója elnökölt, s képviselték azon magukat: a Gyáriparosok Országos Szövetsége, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, a Fővárosi Magyar Malom-Egyesület, a Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesülete, a Magyar Vegyészeti Gyárak Országos Egyesülete, a Magyar Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesülete, az Országos Iparegyesület, számos más nagy iparvállalat a malom-, sör-, cukor-, kőolaj-, fa és vegyészeti iparágak köréből, valamint a különböző kiviteli kereskedelmi szakmák elsőrendű cégei. Az értekezlet negyedfél órán át tartott, s a felszólalók a példák egész sorával illusztrálták tengerhajózási bajaink egész mivoltát és rendkívül káros hatását. Az „Adria” m. kir. tengerhajózási társaság és a „Magyar keleti tengerhajózási társaság” részéről megjelent igazgatók tüzetesen ismertették a bajok okát, s számos panaszra nézve nyomban kilátásba helyezték az orvoslást. A legélesebb panaszok hangzottak el a tárgyalás folyamán az Osztrák Lloyd-társaság eljárása ellen, amely a felszólalók szerint szinte rendszeresen károsítja a magyar érdekeket, valamint a Magyarhorvát tengerhajózási társaság ellen. Elnök visszhangot keltett az az eszme is, hogy a kérdések rendszeres tárgyalására egy tengeré-

szeti szaktanács, avagy a kereskedelmi muzeum leendő felügyelő bizottságában egy tengerészeti szakosztály létesíttessék.

— **Az Osztrák Lloyd és Fiume.** Az Osztrák Lloyd közlése, hogy Indiába, Japánba és Kinába menő hajói márcziusban is érinteni fogják a flumei kikötőt.

— **A trieszt-dalmáciai hajóforgalom.** Triesztből jelentik: Az Osztrák Lloyd kommunikéje szerint az utóbbi napokban a kereskedelmi minisztérium és az Osztrák Lloyd között a dalmáciai hajóforgalom tekintetében megállapodás jött létre. A legfontosabb újítás a gravoza második gyorshajóvonal létesítése. Márczius 28-ától kezdődőleg a „Wurmbrand” gyorsgőzös az eddigi menetrendszerű kiinduláson kívül (csütörtök reggel) minden hétfőn reggel, csatlakozásban a Triesztbe érkező reggeli vonattal, Gravozába indul és utközben Pólat, Lisszát, Zárát és Spalatót érinti. E két dalmáciai gyorsjárat mellett márczius 25-étől kezdődőleg az „Almissa” és „Lobkowitz” gőzösök gyorsított postajáratot fognak lebonyolítani, amely harmadik gyors összeköttetést létesít Dalmácia főbb városai és Trieszt között. Az új postavonal Pólat, Lisszát, Zárát, Spalatót és Cattarót érinti.

— **Szabad kikötők Franciaországban.** Doumerge francia kereskedelmi miniszter hamarosan napirendre tűzi a szabadkikötők kérdését, amelylyel tudvalevőleg évekkor ez előtt elődje, Boucher és később Barthou behatóan foglalkozott. A terv az, hogy Franciaország négy legfontosabb kikötőjében: Marseillen, Bordeauxban, Havreban és Dünkirchenben szabad területek létesíttessenek a génuai minta szerint. Az említett kikötők remélve várják a tervnek a megvalósulás stádiumába jutását.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a flumei kikötőbe: a „Jolanthe” angol gőzös Uogdson kapitány parancsnoksága alatt Burntislandból; az „Achille” osztrák gőzös Maceglia kapitány parancsnoksága alatt Triesztből; a „Federica” osztrák gőzös Luttora kapitány parancsnoksága alatt New-Orleansből; a „Báró Fejérvary” Adria-gőzös Cardiffból; a „Tisza” Adria-gőzös Marseilleből. — Elindult az „Erzherzog Franz Ferdinand” osztrák gőzös Matkovich kapitány parancsnoksága alatt Triesztbe; a „Trieste” osztrák gőzös Cistronigo kapitány parancsnoksága alatt Trieszt érintésével Batumba.

Az Adria-társaság hajóinak forgalma: *Érkezett:* Báró Fejérvary febr. 21-én Cardiffból Fiuméba; Rákóczi febr. 21-én Fiuméből Triesztbe; Tisza febr. 21-én Marseilleből Fiuméba. — *Elindult:* Adria febr. 20-án Cataniából Reggioba; Andrassy febr. 20-án Nápolyból Marseilleba; Szápary febr. 20-án Cataniából Maltába.

KÖZGAZDASÁG.

— **A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank** igazgatósága Beck Miksa elnöklésével tartott ülésében megállapította a bank 1906. évi zárószámát. A megállapított mérleg- és nyereség- és veszteség-számla az 1905. évi 243.155 korona 42 fillért tevő athozattal együtt, az immár 40 millió koronányi alaptőke után 5.353.643 korona 97 fillér brutto-nyereséget és az összes költségek, adók és leírások levonása után 3.510.080 korona 24 fillér tiszta nyereséget mutat. Az igazgatóság elhatározta, hogy az év márczius hónap 7-én tartandó közgyűlés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy minden 400 korona névértékű részvény után az előző évi 26 korona helyett 28 korona, vagyis 7%-os osztalék fizetessék, ezenfölül a tartalékalap a külön tartaléknak mérlegszerű 71.966 korona 27 fillérnyi gyarapításon felül 150.000 koronával és a nyugdíjalap 30.000 koronával dotáltassék, továbbá az intézeti ház értékéből 100.000 korona leírassék. Ezen előterjesztések elfogadása esetén — az igazgatósági tantiémek levonása után — az ez évre való átvitel 303.387 korona 76 fillér volna. A megelőző 1905. üzleti évben, midőn az intézetnek 30 millió korona volt az alaptőkéje, a tiszta nyereség elővitellel együtt 2.436.172

korona 92 fillért tett ki, úgy hogy az idei üzleti év tiszta nyeresége 1,073.907 korona 32 fillérrel haladja meg a tavalyit. A szindikátusi számlán vezetett, még el nem számolt üzletek közül különösen lényeges értékmelkedés állott elő a Danubius hajó- és gépgyár, a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank, a Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára és a Magyar Agrár- és Járulékbank a bank tárczájában levő részvényeiben. Az intézet áruosztálya összes üzletágaiiban igen kedvező eredményeket ért el. Az országos jó termés, az állandóan fejlődő bionományi és előlegüzlet ügyforgalmát, mint üzleti eredményét jelentékenyen föllendítette. Az affiliált vállalatok egytől-egyig igen kedvező üzletmenetnek örvendtek, különösen kiemelendők a barcsi tárházak, a nyerstermény-kommandite, valamint a Forgalmi Bank Részvénytársaság rendkívül jó üzleteredményei. A bank a múlt év folyamán a Forgalmi Bank Részvénytársaság alaptőkéjét 2,000.000 koronára emelte, mely nagyobb alaptőke ugyancsak igen jó kamatozást ért el. A fővárosi közraktárak üzletmenete a bő termés hatása alatt szintén igen kedvezően alakult.

A mérlegszámla részletes adatai a következők: *Vagyon*: Pénztári készlet 3,479.632.76 (+ 855.427.33) korona. Értékpapír készlet 8,297.178.78 (+ 1,160.671.12) korona. Záloglevél külön biztosít alap értékpapírai 3,050.725 (+ 1525) korona. Tárczámban levő saját zálogleveleink 2,937.173 (+ 484.814.67) korona. Nyugdíjalap értékpapírai 1,902.618.18 (+ 482.399.80) korona. Külföldi váltók és pénzek 2,106.646.36 (+ 747.511.05) korona. Váltótárca 36,514.357.47 (+ 9,356.888.15) korona. Előlegek a lombardüzletben 41,409.922.49 (+ 6,750.099.36) korona. Társasvállalati befizetések 7,788.506.08 (+ 658.820.78) korona. Különléle adósok 34,694.396.20 (+ 11,577.873.20) korona. Záloglevelekből folyósított jelzálogkölsönök 30,646.514.61 (+ 3,918.647.65) korona. A budapesti közraktárak befizetett bérátalánya 7,470.180.28 korona. Az áruosztályban az előleg és raktárüzletben igénybe vett összegek 24,150.647.17 (+ 4,014.307.35) korona. Ingatlanszámla 2,350.000.— (- 50.000) korona. Fiókjaink ingatlan és felszerelési számlája 179.100.— (- 20.825) korona. Összesen 206,977.597.48 (+ 39,905.050.46) korona. *Teljesítés*: Részvénytőke 40,000.000.— (+ 10,000.000) korona. Tartalekalap 6,569.947.58 (+ 1,660.153.72) korona. Külön tartalék 1,688.992.37 (+ 71,966.27) korona. Összesen 8,258.939.95 (+ 1,732.119.99) korona. Budapesti közraktárak törlesztési számla 1,106.075.26 (+ 72.603.38) korona. Nyugdíjalap 2,912.773.08 (+ 208.011.56) korona. Elfogadványszámla 20,675.500 (+ 2,204.459.59) korona. Betétek takarékönyvekre, csekk- és folyószámlán, pénztárjegyek, különféle hitelezők 98,342.496.67 (+ 19,947.501.03) korona. Jelzálogadósok ideiglenes követelése 1,379.732.28 (+ 714.047.59) korona. Forgalmomban levő 4%-os zálogleveleink 30,792.000 (+ 3,952.400) korona. *Nyereség* a múlt évről áthozott 243.155.42 (+ 37.157.49) koronával együtt 3,510.080.24 (+ 1,073.907.32) korona. Összesen 206,977.597.48 (+ 39,905.050.46) korona.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a «Globus» hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — A m. kir. dohánynagybányában, Piassa Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deák-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá elkövérédek, szívelhajas odás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, eukorbetegség, aranyés, eszű- és köszvénynél, vérbőségénél s egyéb belső szervezeti bajokban. — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben, Fiumében Heim P.-nél, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Csak ma juttatták hozzám a «Fiumei Napló» február 12-iki számát, melyben ismét egy cikkemről jelennek meg aranyköpések és saftos mondások. Ami a dolog velejét illeti: a szabadhajóstársaságok egyesítése már nem a mi dolgunk, az már a legilletékesebb kezében van. Hogy utópia-e, azt méltóztassék Sztérényi államtitkár ural elintézni, ő adta programmul a Kiviteli emlékiratjában. A megalakulás igen rövid idő kérdése.

Ami a dolog személyi részét illeti: hogyan lehet titokzatos a «Pesti Napló» levelezője, mikor a «Fiumei Napló» főszerkesztője megírta, hogy feljelent becsületesértés és rágalmozás címén. Ami pedig a tengerészeti tudományt illeti — kérem, legyenek szivesek s ne másolják le képzelet tudományommal megírt régi cikkeimet. Nem lett volna szavam ellene, de az már igen tréfás dolog a kormányzó lapjától, hogy azok beszélnek a tengerészeti dolgokban való járatlanságomról és tudatlanságomról, akik az általam írottakat nem egyszer magukénak vallották.

S végezzünk egyszer és mindenkorra. Negy év óta lakom Fiumében csekély megszakítással és soha egy lélekkel nem volt semmi bajom. Ugyanezeket az eszméket hirdettem mindig, egy éven át ugyanabban a lapokban a «Fiumei Napló» főszerkesztőjével: a «Fiumei Szemlé»-ben, a «Fiumei Hírlap»-ban, hová cikkeimet ő maga vitte el, s napokint olvasta «Pesti Napló»-beli cikkeimet: békében éltünk!

A «Fiumei Napló» megszületése óta már vagy ötödször ér ilyen orvítamadás. A «Fiumei Napló» főszerkesztőjével való ügyemet nem viszem a nyilvánosság elé; ha keresni valója van rajtam: ott a bíróság.

De azokat az eszméket, miért Fiumében négy év óta küzdök: feladni nem fogom, sőt lesz alkalmam erősebben folytatni. A terrorizálást illetőleg: tessék más médiumot keresni, mert aki csekélységem keresi: az szemben talál.

Fiume, 1905 febr. 21.

Simó Ferencs.

* Az e rovatban közölttekért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

**BUSSINPIREOLO
FRICZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.**

Ékszervásárlóknak! A magyar közönség figyelmét felhívjuk **Engelsrath J.** ékszerüzletére, mely cég Fiumében az Adamich-téren (a hajóállomással szemben) és Abba-ziában az Angolina fürdőpavillonban gazdag raktárt tart Moretti- s egyéb Quarnero-különlegességekben.

A legszebb bál szövedek
selyemben, gyapjában, gazeban

kaphatók

Weiss M.

divatáru üzletében

FIUME, Corso 11. — TRIEST, Corso 9.

Nagyobb magyar korpakereskedő cég keres kereskedő

képviselőt

takarmányai részére Fiumében.

Ajánlatok referenciákkal „Routinirozott 1452“ alatt

JAULUS és TÁRSA

(Haasenstein és Vogler)

céghez BUDAPESTRE kéretnek.

**BOROTVA FELESLEGES!
Rasol kés nélkül borotvál!**

A ki pénzt akar megtakarítani, a ki időt akar megtakarítani, a ki nem akarja magát bőrbajnak kitenni.

az RASOL-lal

borotválkozik.

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Egy kgr. ára 30-szori borotválkozáshoz 2 K 40 fillér. Vidékre 3 K előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább. — Készíti és szétküldi:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.

Kapható minden drogeria és illatszerekkereskedésben.

A világ legjobb szőrvesztője!

RASOLIN

HÖLGYEKNEK AJÁNLATOS!

Egy doboz ára helyben 2 kor., vidékre 2.50 kor. előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.

RAKTÁR:

Török József gyógyszertárban, Király-u. 12. és minden drogeriában.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá elkövérédek, szívelhajas odás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, eukorbetegség, aranyés, eszű- és köszvénynél, vérbőségénél s egyéb belső szervezeti bajokban. — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben, Fiumében Heim P.-nél, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Fővárosi
Orfeum-társulat

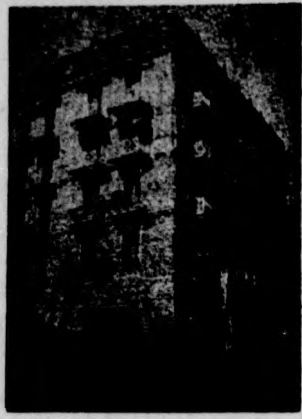
tart előadásokat ma és mindennap a

De la Ville szálloda
éttermében.

Csak elsőrangú fővárosi és
külföldi erők fellépte.

Naponta 3 kacagató bohózat.
Kezdeté este 8 órakor.

Becses pártfogásért esedeznek
Blumau és Steinau
igazgatók.

Bristol szálló

Abbazia.

Nagy kávéház és étterem.
Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

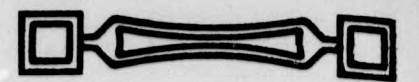
Első és legjobb hírnevű órázást
Nattich Henrik
FIUME, Csero.

Chronometer és műórák.
Genfi és Glashütte féle
angol különlegességi
gyártmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben
Tulajdonos Gulyás László
Valódi magyar konyha. Étkezésre
elfogadok előfizetőket,
Ebéd, vacsora 20 forint
Gyönyörű kerthelyiség kuglizóval
nyárára.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban
Fiume.

Adria palota (Riva Szápáry)

„De la Ville“
Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó

és a helybeli magyarság

találkozó helye.

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás

minden nap játszik.

— Kőbányai és pilseni österrási sörkimérés. —

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel tudatja, hogy már megkezdte a bevált takarékréndszeri
tevékenységet, mely kicsi és diszes pénz-vasszekrényeken ugynevezett házi takaré-
szekrénykéken alapul és saját érdekében felhívja a tisztelt közönséget azok lehetőleg
kiterjedt igénybe vételére.

E takarékréndszer azon nagy előnyt nyújtja, hogy e takarékszekrények útján
jelentékeny megtakarításokat lehet eszközölni, amennyiben azok nyílásán át 10 filléres
és nagyobb pénzdarabokat lehet bevezetni mindaddig míg a szekrényke megtelik, a
mely esetben azt elviszik az alólirott bankhoz, mely azt kinyitja. tartalmát kiüríti és
azt gyümölcsözőleg takarékkönyvecskébe helyezi el. A fél azután takarékkönyvecskét
kap az összegről, visszakapja a zárt takarékszekrénykét, holott annak kulcsa a banknál
marad, hogy e folyamat utóbb megismétlődjék.

Megkülönböztetésül a szokásban lévő megtakarítási módszertől, melynek alapján
várni kellett, hogy legalább 5 korona összegyűljön, míg azt a takarékpénztárba vihetjük
holott időközben többé vagy kevésbé sürgős vagy indokolt szükségletek által arra
kényszerültünk, hogy a pénzt igénybe vegyük s ily módon a gyűjtő nem jutott semmi
célhoz: a jelen rendszer megtakarításokhoz módot nyújt 10 filléres betétek útján, a
mennyiben ki van zárva a lehetőség, hogy a fél megsemitse jó szándékát az által,
hogy kiszedi gyűjtött tőkéjét, mert a szekrényke kulcsa a bank őrzetében van.

Magától értődik, hogy megtörténvén a takarékkönyvecskében való elhelyezés,
a fél pénzt bármely pillanatban felveheti.

Biztosítékul a reá bizott takarékszekrényekért a fél tartozik 4 koronát letétbe
tenni, mely összeg szintén gyümölcsözőtetik és vissza térítettik a félnek, mikor a szek-
rénykét nekünk visszaszolgáltatja.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank Fiumei Váltóüzlete.

Használt és új
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-bér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 228. sz.

Flumel első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblásokban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, szám-
lára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld
minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőríz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek
inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.